

ขวัญชัย เนตรน้อย 2557: ความเป็นไปได้ในการจัดการฟาร์มโคนมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจังหวัดสุพรรณบุรี ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและพัฒนาการเกษตร) สาขาวิจัยและพัฒนาการเกษตร คณะเกษตร กำแพงแสน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์เอมอร อังสุรัตน์, Ph.D. 399 หน้า

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) สถานภาพการจัดการฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในพื้นที่ศึกษา 2) ต้นทุนและผลตอบแทนการจัดการฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการฟาร์มโคนมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) ความเป็นไปได้ในการจัดการฟาร์มตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรที่มีอาชีพในการเลี้ยงโคนม ในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 32 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความเป็นไปได้ในการจัดการฟาร์มโคนมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ ค่า Phi coefficient

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 49 ปี ระดับการศึกษาที่พบมากที่สุดคือ ประถมศึกษา แรงงานที่ใช้ในฟาร์มเฉลี่ย 2 คน แปลงหญ้าเฉลี่ย 11 ไร่ เลี้ยงแม่โคนมเฉลี่ย 11 ตัว เลี้ยงแบบปล่อยอิสระในลาน ร้อยละ 78.1 เกษตรกรซื้ออาหารข้นจากภายนอกชุมชน ร้อยละ 90.6 แม่โครีดนมต่อครัวเรือนเฉลี่ยต่ำกว่าสัดส่วนที่เหมาะสม ร้อยละ 4.8 ฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่อยู่อันภาวะขาดทุน จุดคุ้มทุนแต่ละครัวเรือน คือ 137.4 กิโลกรัม ราคาที่คุ้มทุน คือ 23.3 บาท ความรู้ในการจัดการฟาร์มโคนมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ที่ต้องส่งเสริมอย่างเร่งด่วน ประกอบด้วย การจัดการฝูงโคนม การจัดการคัดเลือกพันธุ์และความสมบูรณ์พันธุ์ การจัดการอาหาร โคนม และการจัดการควบคุมคุณภาพน้ำนมดิบ ตามลำดับ การจัดการฟาร์มที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือ การจัดการฝูงโคนม การจัดการคัดเลือกพันธุ์และความสมบูรณ์พันธุ์ และการจัดการข้อมูลฟาร์ม เมื่อพิจารณาในมิติเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ทุกฟาร์มมีการปฏิบัติเกี่ยวข้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยฟาร์มขนาดกลางมีความเป็นไปได้มาก ฟาร์มขนาดเล็กและใหญ่ แม้มีความพอประมาณและภูมิคุ้มกัน แต่ขาดความมีเหตุผล เนื่องจากมีต้นทุนสูง ผลการทดสอบสมมติฐาน ชี้ให้เห็นว่า ฟาร์มขนาดกลางควรได้รับการเป็นฟาร์มต้นแบบของการจัดการฟาร์มตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ศึกษาและพื้นที่อื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียง

ลายมือชื่อนิติสด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก